

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. Ľ. B., M.**, proti žalovanému: **Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky**, Pražská č. 29, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného a o žiadosti žalobcu o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 180/2008-27 zo dňa 28.11.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 180/2008-27 zo dňa 28.11.2008 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým uznesením č.k. 1S 180/2008-27 zo dňa 28.11.2008 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov s odôvodnením, že napriek tomu, že žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a bol súdom vyzvaný na preukázanie svojich majetkových pomerov výzvou zo dňa 03.11.2008, ktorá bola žalobcovi doručená 07.11.2008 spolu s tlačivom o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, žalobca uvedenú povinnosť nesplnil aj keď je posúdenie majetkových pomerov žalobcu jedným z predpokladov na priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku.

Proti rozhodnutiu krajského súdu sa včas odvolal žalobca dôvodiac tým, že podľa jeho názoru v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch

a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov je žalobca oslobodený od súdneho poplatku. Z tohto dôvodu uviedol, že nesprávne požiadal krajský súd, aby rozhodol o oslobodení od súdnych poplatkov, pričom podľa jeho názoru mal len uviesť, že žalobca je v tomto konaní oslobodený od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb.

K podanému odvolaniu sa vyjadril aj žalovaný uvádzajúc, že má za to, že vo veci oslobodenia žalobcu ako účastníka konania od zaplatenia súdneho poplatku je oprávnený rozhodnúť len konajúci súd pri splnení zákonom ustanovených podmienok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len OSP, v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP.

Podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov sú upravené v § 138 ods. 1 OSP, sú to nasledujúce predpoklady:

- pomery účastníka, ktoré odôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku,
- nejde o svojvoľné, alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

A contrario, keď tieto podmienky splnené nie sú, súd či už prvostupňový alebo druhostupňový účastníkovi konania oslobodenie od súdnych poplatkov neprizná.

Súd rozhoduje o priznaní alebo nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku výlučne na návrh účastníka konania, t.j. nerozhoduje o tejto otázke z úradnej povinnosti, ex officio. Je preto na účastníkovi, aby predložil k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov všetky doklady, ktoré podľa jeho mienky sú dôležité pre také rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že účastník konania – žiadateľ o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nesie dôkazné bremeno a je povinný preukázať všetky okolnosti dôležité pre rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. V prípade, že účastník konania – žiadateľ o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov dostatočne nepreukáže podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, súd ho vyzve, aby v určenej lehote zaslal potvrdenie o jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych

poplatkov a na ustanovenie zástupcu vo veci. Je preto v záujme účastníka konania – žiadateľa, aby svoje osobné, majetkové a zárobné pomery preukázal. Pri nepreukázaní osobných, majetkových a zárobných pomerov súd nemôže rozhodnúť inak, ako oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznať.

V predmetnej právnej veci žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov dňa 27.10.2008. Krajský súd v Bratislave žalobcu dňa 03.11.2008 vyzval, aby preukázal svoje osobné, majetkové a zárobné pomery za účelom rozhodnutia o priznaní alebo nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. Žalobca výzvu prevzal dňa 07.11.2008 a dňa 11.11.2008 na ňu reagoval prípisom – odpoveďou.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, Krajský súd v Bratislave v napadnutom uznesení žalobcovi dôvodne nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože žalobca súdu nepreukázal jeho osobné, majetkové a zárobné pomery, ktoré sú pre rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov dôležité (§ 38 ods. 1 OSP). Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno, čo malo za následok rozhodnutie v jeho neprospech. *Keďže konanie o oslobodenie od súdnych poplatkov je výlučne návrhovým konaním, dôkazné bremeno nesie žiadateľ – žalobca. Neunesenie dôkazného bremena preto malo za následok negatívne rozhodnutie súdu o oslobodení od súdnych poplatkov.*

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že podľa jeho názoru je predmetné konanie oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 71/1992 Zb.).

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zák.č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Odvolací súd z obsahu žaloby zistil, že žalobca sa domáha v tomto konaní *preskúmania zákonnosti vydaných fiktívnych rozhodnutí* žalovaným podľa zák.č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zák.č. 211/2000 Z.z.).

Zákon č. 71/1992 Zb. upravuje poplatkovú povinnosť vo veciach súdneho prieskumu zákonnosti administratívnych rozhodnutí v položke č. 10 prílohy citovaného zákona a to tak, že v písm. a/ citovanej položky upravuje výšku súdneho poplatku z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby, sumou 2 000,-- Sk.

S poukazom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že v tomto konaní žalobca podanou žalobou požadoval preskúmanie zákonnosti fiktívnych rozhodnutí, ktoré boli vydané žalovaným a neuplatnil si nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z tohto dôvodu neprichádza do úvahy oslobodenie predmetného konania tak, ako to uvádzal žalobca podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zák.č. 71/1992 Zb. Naopak konanie je spoplatnené, konanie o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu je spoplatnené sumou vo výške 2 000,-- Sk.

Z uvedených dôvodov prvostupňový súd postupoval správne, keď vyzval žalobcu výzvou zo dňa 15.10.2008, aby zaplatil súdny poplatok vo výške 2 000,-- Sk podľa položky č. 10 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov, ktorá tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. . Uvedenú výzvu prevzal žalobca dňa 22.10.2008.

Na základe uvedených skutočností senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 180/2008-27 zo dňa 28.11.2008 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 OSP).

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 05. februára 2009

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Alena Augustiňáková